

Datum: 2019-08-29
Handläggare: Helena Balte
Direktnr: 0322-616422
Diariernr: 2015.333 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Återkoppling arbetsförhållanden för rektorer

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden har tidigare lyft och belyst frågan om arbetsförhållande för rektorer (fram till 1 juli 2019 förskolechefer och rektorer). Förvaltningen fick då i uppdrag att ta fram underlag till hur uppdrag kunde regleras i omfång, gällande antal medarbetare, antal verksamheter att ansvara för samt hur långa resor rektor behövde göra mellan sina arbetsplatser. Förändringar i rektorernas uppdrag genomfördes och arbetsmiljön för rektorer har förbättrats till viss del.

Förvaltningen fick därefter i uppdrag att arbeta vidare med att utveckla enheternas inre organisation och fortsätta arbetet med att förbättra rektorernas arbetsmiljö och återkoppla till barn- och ungdomsnämnden.

Förvaltningens yttrande

Arbetet med att förbättra rektorernas arbetssituation och stärka styrning och ledning medförde att förvaltningen omorganiserades 2016-01-01 och att verksamhetsansvar för förskola och skola har renodlats.

Antalet rektorer har utökats med volymökning under 2016 1,3 åa, 2017 med 1,0 åa, 2018 med 0,9 åa och 2019 med 0,9 åa plus 0,4 från riktat statsbidrag likvärdig skola. Rektorsrollen har renodlats och det är nu endast 2 st rektorer som ansvarar för både förskola och skola. Biträdande rektor har införts som funktion för att möta upp skollagens krav utifrån att varje skolenhet endast får ha en rektor. Förvaltningen anser att det skapar bättre förutsättningar med att ha fler rektorer vid en större skola, men ser även att det finns svårigheter med biträdande rektorsfunktion och ett annat alternativ är att göra två skolenheter av en skola. En sådan förändring måste göras inför ett nytt läsår. Båda möjligheterna behöver finnas utifrån skolornas storlek. Inför innevarande läsår, 2019-2020, har Noltorpskolan delats i två skolenheter där respektive skolenhet leds av vardera en rektor. Arbetet på Noltorpskolan kommer att följas och motsvarande uppdelning i två skolenheter kan bli aktuell att genomföra på fler skolor. Den biträdande rektorsfunktionen finns idag på 5 st skolor och några av dem är av den storlek att de skulle kunna delas i två skolenheter. I dagsläget finns det 11 rektorer för förskola, 2 rektorer för förskola och skola, 14 rektorer för grundskola, 2 rektorer för grundsärskola och 5 biträdande rektorer, totalt 32,6 åa. Genomsnittligt antal medarbetare är ca 35 åa.

Rektorernas arbetsmiljö har förbättrats, sjukfrånvaron har minskat från 17,53% 2016 till 10,59% hösten 2017, 5,35 % våren 2018 och ytterligare till 1,17 våren 2019, vilket framförallt beror på minskad långtidsfrånvaro. I arbetsmiljöenkät från hösten 2018 visar att rektorerna har en fortsatt hög arbetsbelastning även om den totala arbetssituationen har förbättrats. NMI för rektorer för förskolan har förbättrats från 2,5 2017 till 4,0 2018. NMI för rektorer för skolan har förbättrats från 1,8 2017 till 3,8 2018. Dock visar enkäten att arbetsbelastningen fortfarande är hög och att möjligheten till återhämtning är låg. Värdet för arbetsbelastning är 3,0 för rektorer för förskolan och 2,7 för rektorer för skolan. Värdet för möjligheten till återhämtning är 3 för rektorer för förskolan och 2,9 för rektorer för skolan.

Det är ett stort antal rektorer som är nya i sina roller och det är i dagsläget 12 st rektorer som går rektorsutbildningen och därför har rektorsresursen utökats för att ge förutsättningar för att genomföra rektorsutbildningen. Förvaltningen ser att denna förstärkning behöver vara kvar då det kommer fortsätta att vara många nya rektorer som går rektorsutbildningen de kommande åren. Det är svårt att rekrytera erfarna rektorer som redan har gått klart rektorsutbildningen, samt att det kommer att vara ett fortsatt rekryteringsbehov utifrån kommande pensionsavgångar och normal personalomsättning. Inom det närmaste året är det ytterligare 7 rektorer som behöver påbörja rektorsutbildningen.

Organisation och framtid

Förvaltningen arbetar med förskolans och skolans inre organisation i syfte att skapa en stabil och effektiv organisation med möjlighet till ett hållbart medarbetar- och ledarskap. Det finns ett behov av att införa nya roller och befattningar i både förskola och skola. Den inre organisationen behöver formas utifrån respektive förskolas och skolas lokala behov och förutsättningar men med utgångspunkt i uppdraget att renodla uppdrag och förbättra arbetsmiljön för alla.

Utifrån nuvarande organisation, antal enheter, storlek på förskolor/skolor och geografisk spridning är rektorsuppdragen olika. I centralorten ökar antalet barn och elever, samtidigt som det förändras över tid när antalet barn och elever bryts ner i delområden och per enhet, samtidigt som det är utanför centralorten som skolledarna ansvarar för flera enheter med större geografisk spridning. Det är därför inte möjligt att hitta en tydlig modell för hur rektorsresursen ska utökas i takt med volymvariationer. Bedömningar behöver göras inför varje verksamhetsår.

Det långsiktiga målet för nämnden är att fortsätta att förbättra rektorernas arbetsmiljö och att minska antalet årsarbetare per rektor, att förtäta och minska antalet enheter. Ytterligare förstärkning av rektorsresursen behövs för att samtliga rektorsuppdrag ska komma i nivå med Alingsås kommuns målsättning 30 tillsvidareanställda medarbetare per chef. Förvaltningens bedömning är att hållbara rektorsuppdrag är en av förutsättningarna för att arbeta vidare med förskolans och skolans inre organisation och ett systematiskt arbete för ökad kvalitet och måluppfyllelse samt en förbättrad arbetsmiljö för alla.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med att utveckla enheternas inre organisation och fortsätta arbetet med att förbättra skolledarnas arbetsmiljö.

Beslutet ska skickas till

Helena Balte
Förvaltningschef